

Milí členové České astronomické společnosti,

dostává se vám na obrazovky první číslo elektronických Kosmických rozhledů, které by vám nadále měly přinášet aktuální informace z dění v České astronomické společnosti.

Vánoční čas

Nastal zimní slunovrat, čas nejen Vánoc, ale i dlouhých nocí, které my, astronomové (s výjimkou Sluneční sekce), máme rádi. V našich klimatických podmínkách jsou noci bohužel nejen dlouhé, ale také mlhavé (např. v roce 2018 bylo na Ondřejovském Perkově dalekohledu v prosinci pouhé 1 % jasných nocí), takže si o vesmíru můžeme pouze číst či snít. Ale i to stojí zato.

Vánoční kometa 2025

Asi největší astronomickou senzací druhé poloviny roku 2025 byla třetí mezihvězdná kometa 3I/ATLAS. Právě v těchto dnech je blízko Země --- nejbližší byla 19. prosince, 270 milionů kilometrů --- takže bychom ji mohli nazvat „vánoční kometou“.

Objevila se kolem ní spousta zábavných spekulací (jak už je takovým mezihvězdným kometárním folklórem), ale to nejkrásnější na ní je skutečnost, že k nám doputovala odněkud z dálav Mléčné dráhy a přinesla nám možnost sledovat výsledek tvorby vzdáleného exoplanetárního systému.

Už teď víme, že 3I/ATLAS je v mnohém podobná našim kometám, ale v mnohém se také liší, a měření stále probíhají. Během několika měsíců nám 3I/ATLAS zmizí z dohledu pozemských přístrojů a ztratí se v hlubinách vesmíru.

Významné přednášky

Vraťme se ze Sluneční soustavy zpátky na Zemi a k ČAS. V samotném závěru roku jsme si 18. prosince v Brně vyslechli Kopalovu přednášku, kterou ČAS letos udělila prof. Norbertu Wernerovi z Astronomického ústavu Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně (až bude záznam zveřejněn, zašleme odkaz). V lednu bude následovat slavnostní udělení Nušlovky ceny prof. Vladimíru Karasovi z Astronomického ústavu Akademie věd ČR. Udílení a přednáška laureáta proběhne 28. ledna od 18 hodin na Štefánikově hvězdárně v Praze.

Rok 2026

Příští rok se můžeme těšit na dvě velké společné akce, a to (nově) na Den hvězdáren a planetárií 27. března a (tradičně) na Noc vědy 25. září (ano, je to ta tradiční Noc vědců od roku 2026 s novým názvem). Informace o všech akcích ČAS (a přidružených přátelských organizací) najdete na našich stránkách <https://www.astro.cz/kalendar-akci.html>

Přeji vám krásné Vánoce (s aspoň trochou jasných nocí a třeba i s nějakým tím dalekohledem pod stromečkem) a optimistické vykročení do roku 2026 (tedy 6739 Scaligerovy juliánské periody).

Soňa Ehlerová
předsedkyně ČAS